

Alapította

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 248 sz.

1936 szeptember 16

IDA

MAGARÁG

Razziákon fogják ellenőriztetni, hogy a nagyvállalatok betartják-e a személyzetük alkalmaztatásánál a nemzeti szempontokat

Dr Pop Valer iparügyi miniszter intézkedése

Bucuresti, szeptember 14.

Dr Pop Valer iparügyi miniszter jelentést tétetett magának a speciális bizottságok útján arról, hogy a vállalatok mennyiben respektálják személyzetük alkalmaz-

tatásánál a román szempontokat. Az iparügyi miniszter súlyos mulasztásokra jött rá, megállapította ugyanis, hogy a nagyvállalatok 80 százaléka nem tartja be a törvényes intézkedéseket.

A miniszter elhatározta, hogy sorozatos razziákkal fogja ellenőriztetni, főleg a nemzetvédelmi ipart folytató vállalatokat, hogy mennyiben felelnek meg a törvény rendelkezéseinek.

Az igazi hazafi

Junian volt igazságügyminiszter a demokrácia mellett és a kisebbségek jogaiért szállt síkra Giurgiuban

Bucuresti, szept. 14.

Junian volt igazságügyminiszter vasárnap Giurgiuban mondott nagy beszédet, a melyben élesen kritizálta a kormány politikáját, majd a jobboldali mozgalmakkal foglalkozva kijelentette, hogy ezeknek a pártok-

nak komolytalan programjuk van olyan amelyet végre sem lehet hajtani.

A hazafiság fogalma csak a demokráciával kapcsolható össze és csak így lehet boldog a ország népe.

Juniánt beszéde végén nagy ünneplésben részesítették.

Tatarescu miniszterelnök neje a nők választójogáért

Bucuresti, szeptember 14.

A Constantában folyó feminista kongresszus állást foglalt a nők választójogáért. Ugy tudják, hogy a mozgalom legelkeszebb támogatója Tatarescu miniszterelnök neje, aki álláspontjának helyességéről már meggyőzte férjét és a kormány több tagját. Hírek szólnak arról, hogy az ezirányú törvényjavaslat már ősszel a parlament elé kerül.

Uj közegészségügyi alminiszerséget állítanak fel

Bucuresti, szeptember 14.

A kormány elhatározta, hogy a közegészségügyi miniszteriumban új alminiszerséget állítanak fel. Erre az állásra eddig Gane dr volt a jelölt, most azonban a liberális párt Szabadvélemény csoportjának elnöke Tatreanu került előtérbe.

Juca belügyminiszter a jövő héten újból tárgyalni fog a politikai pártok vezetőivel a rendfenntartásról

Mihalache és Goga nem akarják leszerelni a gárdákat

Bucuresti, szeptember 14.

Juca belügyminiszter a Capitala című lapban nyilatkozik a rendfenntartási intézkedések eddigi állásáról. A belügyminiszter kijelenti, hogy a jelen pillanatig megvan elégedve a pártok vezetőinek megértő magatartásával.

— Nem állithatom — mondta a belügyminiszter — hogy tárgyalásaim végleges eredménnyel jártak, mert a pártvezérek felkérték, hogy adjunk időt arra, hogy a kormány kívánságait megismertessék pártjuk

alapszabályszerinti fórumaival. Így a jövő héten a pártok vezetőivel újabb megbeszélést folytatok. A legmesszebbmenő loyaltást tapasztaltam a politikusok részéről, — csupán a gárdák egyenruhája és felosztása körül nem tudunk megállapodásra jutni. Sem Mihalache sem Goga nem hajlandók a gárdákat felosztatni. Ettől függetlenül elismerik, hogy a kormány belbéke és rend fenntartását igyekvő törekvéseit támogatni kell.

Gibraltárban angol tüntetés volt

London, szept. 14.

A spanyol polgárháború következtében súlyos zavargások törtek ki az angol fennhatóság alatt levő Gibraltárban.

A hatóságok feloszlatták a Spanyolországból ide menekült angolok táborát. A tábor lakói erre egy tüntetéssel feleltek, megrohanták a rendőrség épületét. A rendőrök gummibottal verték vissza a támadást. Az összeütközésnek több súlyos sebesültje van.

A kormányzóság épületét kettőzött őrszemek védik. A menekültek Gibraltár közterein töltötték az éjszakát.

„Rumba” ajándékozási akció 21. száma

Ha hatalomra jövünk, minden megyében tiz rablót akasztunk fel - mondotta Popa tanár a nemzeti-ke- reszténypárt kongresszusán

Hétfő reggeli kiadásunkban már röviden beszámoltunk az oradeai Goga-Cuza gyűlésről.

A gyűlésen mintegy 500 ember vett részt. Andreescu aradi ügyvéd vezetése alatt felvonult mintegy husz kékinges, rohamoszias „lancier” ifju is.

A gyűlés résztvevői a Piata Mihai Viteazul téren gyülekeztek. Innen horogkeresztes zászlók alatt a templomokhoz, majd a királysoborhoz vonultak. Féltenekettőkor vonultak be a Katolikus Körbe, ahol kezdetét vette a gyűlés. A résztvevőkön apró horogkeresztek diszelegtek.

A gyűlésen Leon Scridon bistritai cuzista képviselő elnökölt. A párt helyi vezérkarából résztvettek még Popa Aurel tanár-elnök, dr. Andru Sever bucaresti ügyvéd al-elnök, dr. Mangra Demeter Popa Livius főtitkár. A gyűlésről üdvözlő táviratot küldtek a királynak Gogának és Cuzának.

Leon Scridon rövid beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Dr. Andru Sever beszédében Goga államférfiúi érdemeit dicsérte. Dr. Mangra Demeter szerint az ország minden bajának a zsidók az okai akik kezükben tartják az ország kincseit.

Popa Aurel tanár is antiszemitizmussal fűlött beszédet mondott.

— Ha uralomra jövünk — mondta többek között — minden megyében tiz rablót felakasztunk. Ez összesen 710 ember de áldozunk fel 710 embert huszmillió jóvótáért.

Popa Aurel ezután Blank Arisztidről beszélt, aki a dohányelosztást a kezében tartja. Bihormegyében is három zsidónak adták ki a dohányelosztást.

Ezután az ugynevezett zsidó sajtót szidja majd hirtelen gondolattal a magyarokra is áttér.

— Elég volt a „Gyuri bácsi” meg a „Pista bácsi”-ból. Románia legyen a románoké, a románok ne beszéljenek Árpád nyelvén. Fogadják, hogy hivek maradnak a Goga-Cuza párthoz.

Popa és Jova lelkészek, akik szintén résztvettek a gyűlésen miseruhát öltenek és megáldják a gyűlés résztvevőit.

Felszólalt még a kékingesek vezére aki szintén erős antiszemita beszédet mondott, egy falusi gazda és Popa Livius párt-főtitkár, aki a kommunisták ellen beszélt.

— Oradeán hétezer nyilvántartott kommunista él — mondotta. — Nekünk küzdenünk kell ellenük.

A gyűlés Popa Aurel zárószavaival ért véget aki felszólította a tömeget, hogy a leg nagyobb csendben oszoljanak szét. Ellenségeink — mondotta — azt terjesztették rólunk, hogy kirakatokat fogunk beverni, válaszoljunk erre a provokációra a legnagyobb nyugalommal.

Délután a színház előtt a kékingesek néhány antiszemita indulót énekeltek el, majd lefénnyépezték a gyűlés résztvevőit és a kongresszus véget ért.

Csütörtökön kezdődik az interparlamentáris gazdasági konferencia Bucurestiben

Bucuresti, szept. 14.

Az interparlamentáris kereskedelmi és ipari kongresszus szeptember 17-ike és 21-ike között lesz Buiurestiben. Programja a következő:

1. Azok az intézkedések, amelyeket a krízis és normális időszak között kell fogadtatítani. Előadó: Barety képviselő, volt miniszter. E pont keretébe tartoznak: az 1935. év világkereskedelmének mennyisége és elosztása, a protekcionizmus befolyása az árakra, a csereforgalom szabályozása, a többoldali klearing hátrányai, a jobb töke-

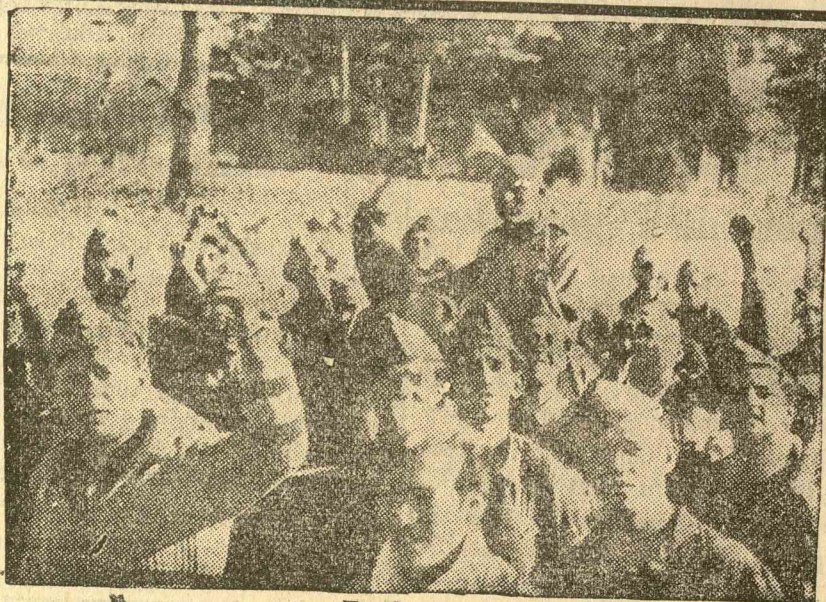
elosztás feltételei és a nemzetközi hitelek különböző formái.

2. Az egyes pénzek hazai és külföldi vásárló ereje közötti különbség. Előadó: Victor Slavescu volt miniszter.

3. Az ipar és mezőgazdasági államok viszonya. Előadó: Ghelmegeanu volt államtitkár.

4. A petroleum termékek kereskedelmi forgalmának feltételei. Előadó: Ciceanu, a Steaua Romana igazgatója.

A kongresszust a képviselőházban fogják megtartani.

A spanyol forradalom I.

Ezen a képen a kormánycsapatok diadallalhordoznak körül egy sebesült fekete rablót.

RUMBA-JEGY
SZELVENY

Első széria

Kivágandó és összegyűjtendő

21

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan megjelenő 30 számot összegyűjti, résztvesz a „Rumba”-játékban

1936. augusztus - szeptember

A NAP

Fajelmélet

Olvassom a San-Sebastian elesterő szülő tudósítást...

Es olvasom a nemzeti szocialisták nürnbergi pártkongresszusáról szölo tudósítást...

A spanyol faj nagyobb dicsőségére, marokkói színes csapatok harcoltak San Sebastian ostrománál az első sorban...

Es a fajvédelem még nagyobb dicsőségére, Nürnbergben Hitler és Göbbels árja mozgalom még szélesebbé tételét hangsúlyozták...

Franco generális, a felkelők vezére a spanyol nemzeti csapatok faji fölényszerűsítését a rádióban...

Es afrikai színesek, marokkói feketék hullái akadnak fenn a Madridot védő drótkakadályokon... Fajtisztaság... Idegen faj kiirtása... Ez a program, amellyel egy egész világ közvéleményét igyekeznek beerdözni...

Es, hazugság és igazság keverednek a hangzatos frázisok beszédözönében, éppen úgy, mint ahogy a származáskutató áltudósok elméleteiben az árja s nemárja fajok elkeveredése cáfolja az állítást...

Hályogos a világ szeme, hogy nem akarja meglátni az egész fajelmélet igaz célokat kendőző arculatát...

Es mégis biznunk kell abban, hogy a hitleri hazugságok csak előbb-utóbb mégis felnyitják a világ szemét — ha

az olimpiáson néger csodafutók, japán uszócillagok, a san-sebastiani fronton pedig marokkói feketék és afrikai színesek előzik meg sikerben, diadalban a fajtisztá fehér árjakat, nemzeti spanyolokat és még nemzetibb németeket.

1,5 vagy 2 lóerős villanymotort vennék

2 sütfös nagy spor eladó

Adler asztalos Bulv. Reg. Ferd 20.

Szeptember 17-ére tüzték ki a timisoarai ügyvédkamarai választást

(Timisoara) Doktor Zigre Miklóst a romániai ügyvédszövetség alelnökét szölytötték fel a timisoarai ügyvédi kamarai választásokon való elnöklésre. Doktor Zigre a választásokat szeptember 27-re tüzte ki. A választásokat kétség esetén október 4-én fogják megismételni.

— Siesta Sanatorium Budapest, I. Ráth György-utca 5., a főváros egyik legideálisabban fekvő és orvosilag legfölkéletesebben felszerelt gyógyintézete. Bel- és ideggyógyászat, sebeszet, szülészeti, nőgyógyászat, urologia stb. Röntgen, kémia és mikroszkopiai laboratorium. Elektrocardiograph (szívvizsgáló). Krogh-féle alapanyag-serevizsgáló készülék. Enterocleaner (bélfürdő) Modern vizgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás. — 9700 négyszögöles park. — Olcsó árak!

2 oldal

„MAGYARSA G”

1936 szeptember 16

Megtárgyalták az összes aktuális európai problémákat a kisanant konferencia első napján

Krofta csehszlovák külügyminiszter nyilatkozata

(Pozsony) A kisanant államok konferenciája vasárnap reggel megkezdődött a Carlton szálló első emeleti termében és rövid megszakítással egész délután folytatódott.

A konferencia munkájáról még nem adtak ki hivatalos jelentést, de Krofta csehszlovák külügyminiszter a Havas iroda munkatársa előtt a következőkben nyilatkozott arról:

— A három kisanant állam külügyminisztere minden előtérben álló kérdést megtárgyal és megállapította azt a közös állás-

pontot, amelyet a közeli európai tanácskozásokon el foglal majd. Három pontban körvonalaztuk ezt az álláspontunkat és pedig:

1. A béke fenntartása,
2. A gazdasági fellendülés,
3. A határok épségbentartása.

Különsúlyozódott a tanácskozásokon a kölcsönös jóakarát és a többi szomszédos államokkal való baráti együttműködés.

Cseh diplomáciai körök hangoztatják, hogy cseh részről továbbfolytatják a román-szovjet kölcsönös segélynyújtásra irányuló

működést. Hangsúlyozzák, hogy Titulescunak a kormányból való kiharadása, — nem szüntette meg, csupán meglassította ezt a folyamatot. Hivatalos körökben úgy tudják, hogy Károly román uralkodó október 27-én érkezik Prágába Benes köztársasági elnök látogatására.

A jövő év elején Károly király és Benes köztársasági elnök együttesen Belgrádba mennek Pál jugoszláv régensherceg látogatására, akivel az összes aktuális problémákat megtárgyalják.

Hitler támadó beszéde

Németországban sohasem lesz bolsevizmus

(Berlin) Hitler, vezér és kancellár vasárnap nagy beszédet mondott a Luitpold arénában, mintegy százezer ember előtt.

— Régi ellenségünk a bolsevizmus — mondotta beszédében Hitler — ismét kísérletezik, egyelőre más országokban, de felénk is rázza öklét. A világ nem csalogdhatik bennünk, amire vállalkoztunk, azt elvégeztük, azonban most újból készenállunk. Tudja meg a világ a mi akaratunkat. Németországba soha nem térhet vissza a bolsevizmus.

— Nézzetek egy másik országba, ahol állandóan tüntetnek a fascizmus és a nemzeti szociálizmus ellen. Ez a tüntetés a semlegesség mellett nem egyéb, mint fegyverszállítás, katonai csapatok csempészése, bolsevik propaganda. Huszezer ember vesz

részt ezekben a tüntetéseken, rendetlenül felgyelmeztenül.

— Én még nem adtam jelt a tüntetésre, de ha egyszer kiadom a parancsot, akkor nem a rendetlen huszezrek, hanem milliók s milliók állnak ki a régi ellenség elleni harcra. Nem gyűlölünk senkit, minden szomszédunkkal jól akarunk élni vegyék azt tudomásul, hogy Németország sohasem lesz bolsevik és nem fogjuk engedni, hogy a munkánk gyümölcsét nemzetközi agitátorok szedjék le.

— Nézzetek egy másik ország felé — fejezte be beszédét Hitler — tüzvész, halál pusztulás mutatja az utat, aztán fordítsátok tekinteteket a mi mosolygó hazánk felé, amely elindult a nagyság útján.

Moszkva nem uralkodhatik Európán — mondotta Hitler a Reuter iroda tudósítójának

(Nürnberg) Hitler kancellár vasárnapi nagy beszéde után fogadta a Reuter iroda munkatársát, aki előtt az alábbi nyilatkozatot tette:

— Emlékeztetem önt — mondotta — a külföldön lezajlott fascista ellenes tüntetésekre. Nekem is könnyű lenne tüntetést rendeznem a spanyol fascisták mellett. Akkor azonban nem párezer ember, hanem 10—15 millió német tüntetne. Felmerül a kérdés, — miért küzd Németország olyan elszántan a bolsevizmus ellen? A válasz egyszerű: Olaszország és Németország már átélte azt, amit most Spanyolország él át és nem akarja megégyezni átélni.

— Tisztában vagyok azzal, hogy Né-

metországban nem lehet többé urrá a bolsevizmus, ami gondolkodóba ejt az hogy a Németországot körülvevő államokban hamarosan áldozataivá eshetnek a bolsevizmusnak. Németország és Olaszország csak nemzeti alapon álló államokkal szimpatizálhat.

— Moszkva nem uralkodhatik Európán, mert az pusztulást jelen.

Anglia Hitler ellen

(London) Eden külügyminiszter utasítást adott a külügyi hivatalnak, hogy sürgősen készítsenek kivonatot Hitler kancellár kiáltványának azon részéről, melyben gyarmati követelésekről beszél.

Hatalmas méretű tűz pusztított a mures-megyei Gurghiu községben

Leégett két nagy lakóház, hat istálló, számos gazdasági épület. Elpusztult temérdek gabona

Targu-Mures. Szombaton az esti órákban a reghini tűzoltóságtól telefonjelentés érkezett a targu-muresi tűzoltósághoz, amely közölte, hogy a görgegyi havasok lábánál fekvő Gurghiu községben nagyarányú tűz ütött ki. A reghini tűzoltóság kérte a targu-muresi tűzoltóságot, hogy azonnal vonuljon ki a helyszínre. Az első jelentések arról számoltak be, hogy a fél község lángokban áll és ez az értesítés érthető riadalmat keltett. A targu-muresi tűzoltóság motora feckendőjével vonult

ki a tűz színhelyére és hozzáfogott az oltáshoz. A targu-muresi, reghini és a környékbéli falvak tűzoltóságának segítségével sikerült elejét venni a nagyobb tüznek. Így is a tűz martalékává vált Ördög János és Filip Traian a falu két legmodosabb gazdájának szép lakóháza, valamint 6 istálló, számos gazdasági épület, a bennük lévő felhalmozott gabonával. A targu-muresi tűzoltóság egész az éjszakai éjszakáig megfeszített erővel dolgozott a tűz to-

vaterjedésén és sikerült is megmenteni a nagyobb tűzveszedelemtől a községet.

A kár hozzávetőleges becslés szerint kb. 800.000 lei.

Olcsón vehet szöveteit,

vásznat, selymet egy-egy ruhára vagy kabátra **Steiner** maradékosnál Oradea. Calea Victoriei 3. az u^ovarban.

Rádió műsor

KEDD

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. — 15 Hírek, időjárásjelentés. 19 Gramofonlemez. 20.20 Vilhov és Hackmayer játéka két zongorán. 21.05 Dima Lizett énekel. Bemberg: Tündérek. Rossini: A sevillei borbély, ária. Mozart—Adam: Változatok. Utána román darok. 21.25 Alkalmi csevegés. 21.30 Szimfonikus hangverseny. A szünetben körülbelül 22.30 Hírek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Rendőrszenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Ének. 15 Hegedű. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyoknak. 18 Pécsi Horváth Rézso előadása. 18.20 Hanglemezek. 19.10 Munkásfélóra. 20.50 Hangképek. 22 Hírek. 22.20 Magyar-osztrák művészcsere. 23.05 Időjárásjelentés. 23.10 Szalonzene. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SZERDA:

Bucuresti: 7.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek időjárásjelentés. — 19 Rádiózenekar. 20.40 DALLEMEZEK. 21.35 Cocorascu Magda zongorázik. Chopin: H-moll szonáta. 22.10 Stefanescu — Goanga P. énekel. 22.45 Kis rádiózenekar. Mennecke: Keringő. Rust: Egy kis siker. Kötscher: Tangó. Foland: Fox.

Budapest: 7.45 Torna. — Utána: Hanglemezek. 8.20 Étrend. 10 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.05 Zongora-gordonka. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Szalonzene. 15.40 Hírek. 17.1g Diákfélóra. 17.4g Pontos időjelzés. 18 Major Ervin dr előadása. 18.30 Ének. 19: Bródy Sándor emlékezete. 19.30 Jazz. 20.10 Szohor Béla dr előadása. 20.40 Magyar nóták. 21.40 Hírek. 22 Operaházi zenekar. 23.15 Időjárásjelentés. 23.20 Szalonzene. 24 Táncalemezek. 1.05 Hírek.

— Tudják már az áldozat kilétét? — kérdezte Poirot.

— Igen. A. B. C. ezuttal egy betűvel tévedett. Az áldozat neve Earlsfield... George Earlsfield. Foglalkozása borbély.

— Különös — vélte Poirot.

— Hivassuk be a következő tanut?

— Hogyne. Folytassuk.

Idősebb ur jelent meg, aki leginkább békához hasonlított.

— Nekem gyöngé szívem van uraim, nagyon gyöngé szívem... ez az eset a halálot okozhatta volna. — Még brekegett is, mint a béka.

— A nevét kérem? — szólt a felügyelő.

— Dawnes. Roger Emmanuel Downes. Középiskolai tanár.

— Mondja el saját szavaival, hogy mi történt, Mr. Downes.

— Ezt igen röviden elmondhatom. uraim. Az előadás végén fölálltam a helyemről. Balról mellettem a szék üres volt, de az utánakövetkezőn ült valaki és látszólag aludt. A lábát kinyújtotta, tehát nem mehettém át előtte. Kértem, hogy engedjen utat, mivel nem felelt, kérésemet... izé... erősebb hangon ismételt meg. Erre sem felelt. Ekkor megérintettek a vállát. A teste erre előrebukodt és láttam, hogy eszméletlen. Kiáltottam: "Ez az ur rosszul lett. Orvost!... Rendőrt!..." Ezután a kezemre néztem és láttam, hogy véres. A rendő odaért... és meglátta az A. B. C. menetrendet... Mondhatom, uraim, a megrázkódtatás szörnyű volt! — Évek óta gyöngé a szívem...

— Anderson főkapitány igen különös arccal nézett Mr. Downesre.

— Maga nagyon szerencsés ember Mr. Downes.

— Határozottan uram. Még csak szivdobogásom sincs.

— Nem érti, hogy mire célzok, Mr. Downes. Maga a második a következő széken ült nem?

— Először tulajdonképpen a meggyilkolt mellett ültem, de aztán egy üléssel arrébb mentem, hogy üres szék legyen előttem.

— A maga alakja és magassága körülbelül azonos az áldozatával és úgy-e, szintén gyapjúsálat viselt?

— Nem értem...

— Nem érti? A gyilkos magát követte Mr. Downes! Maga után ment a moziba. Ott valahogy összetévesztette a személyeket. Most már érti, miért szerencsés ember?

Ezt már nem állta meg Mr. Downes szíve. Levegőért kapkodott, az arca bíborlila lett. Víz hoztak neki és lassan vissza nyerte régi színét.

— Engem? lihegte. — De miért engem?

— Ez az egyedüli lehetséges magyarázat — felelt Crome.

— De miért engem akart megölni? — méltatlankodott a tanár ur.

— Nehezen tudnék választ adni, hogy egy dühöngő örült mit miért tesz — felelte Crome szeliden.

Mr. Downes fölállt. Most egyszerre nagyon öregnek látszott.

— Ha már nincs rám szükségük uraim hazamegyek.

— Tessék, Mr. Downes. Egy rendőr hazi. — Anderson pillantása világosan megmondta, hogy ez akkor is úgy lesz, ha Mr. Downes fölöslegesnek tartja.

— A házat már figyelik — szólt aztán Crome.

(Folyt. köv.)

Jiul-Staruinta 10:2 (5:2)

Kevés bizalom kísérte az oradeai munkáscsapatot Petrosaniba és a pesszimisták mak lett igazuk. Nagy lendülettel kezdett mind a két csapat. A Staruinta fölényt harcolt is ki és két gólos vezetéshez jutott. — Ekkor azonban a fedezetsor összeroppant, nem bírta visszaverni a Jiul heves rohalmait és a hazaiak gyors egymásutánban öt gólt lőttek. Szünet után a kazai közönség biztatása mellett a Jiul újabb 5 góllal növelte a gólarányt.

Tg. Mures: Muresul — Phönix 1:0

(0:0). Az A. divízióba gravitáló Phönix Tg. Muresen nagy meglepetésre kikapott a Muresultól. A győztes gólt Incze lőtte.

Carei: Victoria — Vulturi 2:2. A Victoria mindkét gólját Danca lőtte. A lugosi csapat góljait Spirea és Bayer szereztek.

Timisoara: CAMT — Unirea MV. 5:2 (4:1). A gólokat Constantinescu (2), Reiter, Perszám és Molnár lőtték.

Simeria: Rovine Grivita — CFR 4:0 (1:0).

Sibiu: Crai Iovan — Soimi 2:1 (1:0)

Magyar Bajnokság

Ferencváros — Bocscai 4:1 (2:0).

Szeged — Ujpest 1:1 (1:0).

Nemzeti — Phöbus 1:0 (0:0).

Hungária — Haladás 5:0 (3:0).

Kispest — Budafok 7:2 (3:1).

Er So. — Budai 11 2:2 (1:1).

Elektromos — III. ker. Fc. 7:0 (5:0).

Ausztria-Spárta 1:0 (0:0)

Prágában tegnap játszották le az Ausztria-Sparta középeurópai kupa második döntő mérkőzését. Meglepetésként hat.

hogy a Spárta otthonában az Ausztria győzött.

Barátky leszerződött a CFR-hez

Tegnap délután végleges elintézészt nyert Barátky Gyuszi, a Crisana kiváló válogatott játékosának az ügye. A CFR. leszerződött Barátkyt és kifizeti a differenciát, ami a francia egyesület és a CFR által felajánlott összeg között van. A Crisana a szövetségnél letétbe helyezett 440.000 lej már fel is vette.

Román Kupa mérkőzések

Salonta: Ferar — NSC 2:1 (1:1).

Satu Mare: Barkochba — Vestul 4:3 (3:3)

Lupeni: Minerul — Progresul 5:2 (1:2).

Resita: Banatul — RMTE 5:2 (1:2).

Arad: Olimpia — Politehnika 8:0 (3:0).

Lugoj: Muncitorii — Electrica 2:1 (1:0).

Campia Turzii: Industria Sarnei — Napoca 6:2 (2:2).

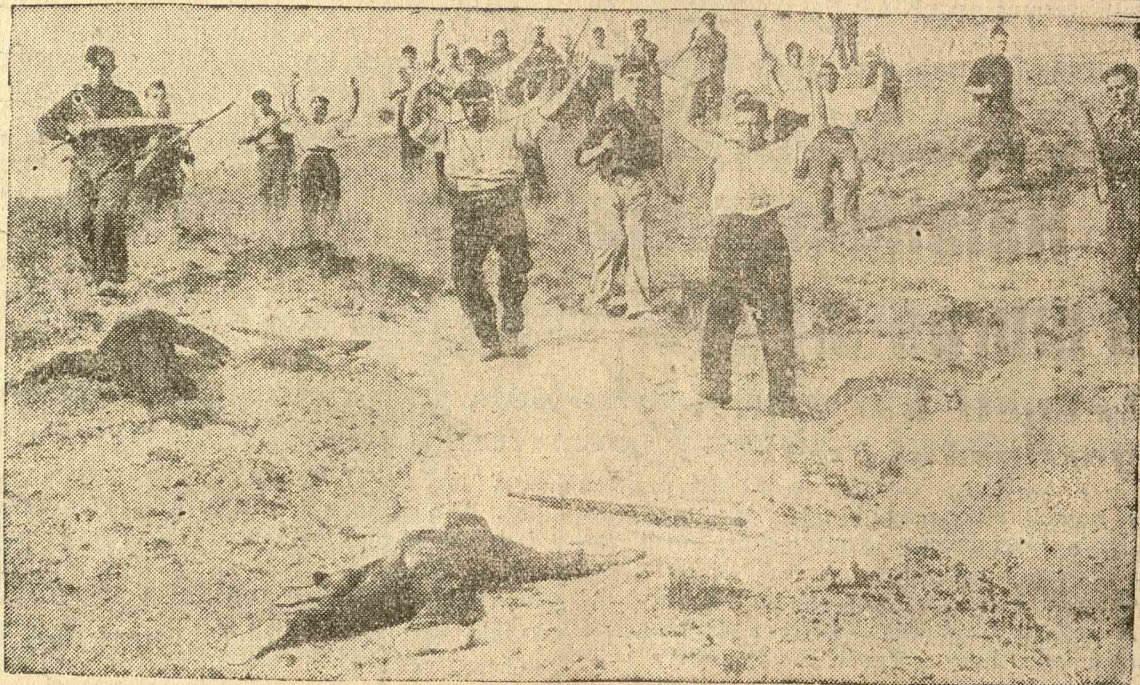
Bistrita: Chermica — UEC 3:2 (2:2)

Baia Mare: Tricolor — CFR Cluj 4:0 (2:0).

Ötvenezer szellemi munkanélküli

Bucuresti, szept. 14.

A belügyminiszteriumhoz beérkezett jelentések szerint eddig több mint ötvenezer munkanélküli intellektuellt irtak össze, akik között a négy középiskolát végzett emberektől a diplomás ügyvédéig és orvosokig mindenki felvettek.

A spanyol forradalom II.

Ezen a képen viszont a felkelők kísérik a fogságba ejtett kormánycsapatok embereit.

San Sebastian elfoglalása után Bilbao ellen vonulnak a nemzeti csapatok

Megélénkültek a harcok minden fronton

Burgos, szeptember 14.

San Sebastianba vasárnap az éjjeli órákban vonultak be a nemzeti csapatok. A várost marokkói színes katonák foglalták el. A kivonuló anarchisták a kormánycsapatok minden erőfeszítése ellenére több házat felgyújtottak.

A nemzeti csapatok parancsnokságának jelentése szerint a lakosság egész éjjel az uccákon tartózkodik. Burgosban is nagy könnyedséget okozott San Sebastian eleste. Caballeros elnök a győzelem hírére ki-

áltványt inézett katonáihoz, amelyben többek között ezeket mondja:

— A győzelem most már biztos. A spanyol népnek visszaadjuk az igazi Spanyolországot.

A nemzeti csapatok most Bilbao ellen vonulnak, itt azonban a kormánycsapatok ellentámadásba mennek át és számolnak San-Sebastian visszafoglalásával.

A nemzeti csapatok megütköztek Toledo mellett az asturia kormánycsapatokkal. A harc még folyik.

A madridi kormány győzelmeiket jelent

Madrid, szeptember 14.

A kormány vasárnap győzelmeiket jelentette. A hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint repülőgépek bombázzák Ovidéot, a taragoni arcvonalon pedig állandóan folyik az előnyomulás Teruel felé, amelyet a tengeri haderők erősen bombáznak. A toledói Alcazar ellen nagyarányú támadásra készül. A huezeai szakaszon a ka-

talán milícia elfoglalta Sietanót és a felkelőket utolsó fészkekből, Quicenából is száműzték, úgy hogy ott is a köztársasági zászlók lengenek.

A törvényszék lázadás miatt halálraítélte a Lusitania lovasezred egy alezredesét, és öt hadnagyát. Két kapitányt életfogytiglani fogságra ítéltek.

Bebizonyítja, hogy **főtéri áraknak** csaknem **feléért készíti el legdivatosabb ruháit** garanc a mellett
Kovács A. uridivatszabósága Str. Alexandri 9.
Részletfizetési lehetőségek.

Ünnepélyes külsőségek közt avattak fel két hidat Bihormemegyében

Talpos és Tinca kapták az új hidakat

Oradea, szeptember 14.

Vasárnap ünnepélyes körülmények között avattak fel két hidat, a Crisul-Negrul. Az egyiket Talpos községben, amelyik a községet összeköti a megye többi részével, míg Tinca községben a régi fahidat, új betonhiddal helyettesítették.

Mindkét hid felépítése nagy gazdasági jelentőséggel bír, mert eddig a Crisen való áthaladás úgyszólván teljesen lehetetlen volt, esőzés esetén pedig — mivel ezeken a helyeken a víz igen mély — állandó veszélyt jelentettek.

A talposi hidat, — amely vas alapokra fektetett fahid, — délelőtt 11 órakor avatták fel a legtávolabbi községek képviselőinek, valamint a Talpos, Batar és Taut községek lakóinak jelenlétében. Megjelentek az avatáson nagy küldöttség élén dr. Bancila Joan prefektus is.

A küldöttséget a község határában lovasbandérium fogadta. A zenés fogadtatás után Bancila prefektusnak Sfarlea főszolgabíró "Isten hozott"-at mondott a megye nevében, míg a község nevében Vidican tanácsos üdvözölte a prefektust.

Fofiu Stefan esperes, fényes papi segédetl istentiszteletet tartott, mely után Fofiu esperes beszédet mondott és megköszönte Bancila prefektusnak és a képviselőknek, akik szívükön viselték a község sorsát, a nellyel összekötött k nemcsak a Crisul Negrul környéki községeket, hanem egész Bihormegyét is Bihormegyének ezzel a részével.

Ezután Bica Lajos szenátor, aki legelőbbet harcolt a hid felállításá érdekében, emelkedett szólásra és hangsúlyozta a hid fontosságát. Ismerteti a hid felépítése érdekében folytatott harcot, amelyet már a Jorga kormány idején kezdett meg. Eddig minden igyekezet hiábavaló volt s csak a

mostani kormánynál mutatkozott megértés és hála Mosoiu Tiberiu államtitkár pártfogásának, valamint Franasovici miniszter és Bancila prefektus és a többi képviselők jóakarátának, sikerült megszerezni a szükséges alapot és felépíteni a 2,200.000 leibe kerülő hidat.

Az ünnepélyes avatás befejezése után a prefektus és kísérete átment Tincára, ahol a másik hidat avatták fel. Ennek a hidnak a felépítésén 3 évig dolgoztak.

Itt is Sfarlea főszolgabíró üdvözölte a prefektust, istentiszteletet tartott Catone esperes, aki azután kihangsúlyozta a hid felépítésének fontosságát.

Ez után Bica szenátor szólalt fel, kimutatva a hid gazdasági fontosságát és megemlítette a hid felépítése érdekében kifejtett munkát.

A felavatás után a tincai étteremben bankettet rendeztek a megjelentek tisztelőére.

A lóhusmészárszék előtt éhenhalt egy hercegnő

Valaha világhíres szépség volt

Budapest, szept. 14.

Szomorú haláleset történt az egyik Tisza Kálmán téri lóhusmészárszék előtt. Egy szegényesen öltözött asszony hirtelen felsikoltott, majd halálsápadtan zuhant a földre. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen asszony éhenhalt. Kiletét egy ideig nem ismerték, a rendőrség azonban a nála talált lakáscímen elindulva rövidesen megállapította, hogy az éhenhalt herceg Porcia Aladárnéval azonos. A hercegnő valami-

Predealban havazik

Bucuresti, szept. 14.

A Kárpátokban a magasabb hegységeken megindult a havazás. A hőmérőhelyeken esik. Predealban tegnap három óráig tartó havazás volt.

Elfoglalta hivatalát az új külügyi államtitkár

Bucurestiből jelentik: Vasile Grigorcea Románia volt budapesti követe, akit tudva levőleg a külügyminisztériumba rendelték be előkelő szolgálattételre, ma elfoglalta helyét.

Elutazott az angol király Bécsből

London, szeptember 14.

VIII. Edward angol király vasárnap este 8 óra harmincöt perckor elutazott Bécsből. Az angol uralkodó Zürichbe utazott, a hova hétfőn délből érkezett meg. Innen repülőgépen folytatta útját London felé, ahová az esti órákban érkezett meg.

Lelőtték a budapesti város- liget kedvenc törpe bohócát

Budapest, szept. 14.

Átlőtt tüdővel a halállal vívódik a pozsonyi kórházban a Városliget egykori kedvence: Morva János a törpe bohóc, aki az egykori Schmidt cirkuszban éveken keresztül neveltette Budapest közönségét.

A nagyfejű törpe bohócot évekkel ezelőtt Fényes Gyula kivitte a bécsi Práterba, innen szerződött egy csehszlovák társulathoz. Artista barátaival egy Pozsony környéki vendéglőben vacsorázott az elmúlt hét egyik estéjén. A kis törpébe belekötött az egyik vendég. Mahucsek Mihály iparosmester.

Morvának artista barátai védelmére keltek és rátámadtak Mahucsekre. A vendéglőben vad verekezés támadt. Mahucsek revolvert rántott, lövöldözni kezdett és az egyik golyó a törpét találta.

Átlőtt tüdővel véresen esett össze a vendéglő padlóján. Autón vitték be a pozsonyi kórházba, ahol műtétet hajtottak rajta végre de életbenmaradásához így sincs remény.

A revolveres merénylet letartóztatották a bekísérték a pozsonyi ügyészség fogházába.

2 lei 1 deka zsákszőnyeghez való
gyapjúfonal a
MARCUS szőnyegszövődében
Oradea. Str. Avram Iancu 11.

Időjárás

Északkeleti légáramlás, változó felhőzet, legfeljebb pár csepp eső. Reggel a mélyebb fekvésű helyeken talajköd. A hőmérséklet némi emelkedése.

kor híres szépség volt és mint táncosnő aratott sikereket. Ekkor ismerkedett meg a herceggel, aki feleségül vette. Néhány évvel ezelőtt a herceg meghalt s felesége azóta a legkilátástalanabb nyomorba süllyedt, míg most a napokon át tartó éhezés után éhenhalt a lóhus mészárszék küszöbén.

5 oldal „MAGYARSAG” 1936 szeptember 14

Volt Ön már Bucurestiben?

Jöjjön velünk Bucurestibe az október 4-iki

Románia-Magyarország

válogatott futball mérkőzésre a *Magyarság* különvonalán

APRÓHIRDETESEK

Allandó olvasóink használják fel
a hirdetés tombola szelvényeket!

ALLAS

Ujságárosoknak jó keresettel felvesszünk megbízható egyéneket, lehetőleg családosokat a Magyarság árusításához, úgy helyben és Oradea környékére, valamint az ország minden magyarlakta helyére. Jelentkezni a kiadóhivatalban személyesen, vagy írásban lehet.

Diótörőnök felvételnek állandó munkára. Adler Str. Cuza Voda 17.

Ujságáros fiut kozttal és fizetéssel felvesz Prop ujságárusító Str. General Mosoiu sarok.

Román-magyar nyelvtudással bármiféle irodai munkát vállalok. Leveleket "Érettségizett" jelígyre. 6354

Diótörődében gyakorlott munkásnak állandó munkára jó fizetéssel felvételnek. Fehér diótörőde Avram Jancu 5. Volt Derby cipőgyár. 6231

Jól főző mindenest cselédet keresek. Str. Averescu 27. 6305

Egyszerű varráshoz értő szobalány azonnalra, vagy 15-re felvétetik. Cim a kiadóban. 6271

Mindenest szakácsné ki önállóan jól főz, felvétetik. Állandó, kellemes, nyugodt otthon. Cim a kiadóban. 6301

Papirkereskedésben segéd, vagy szaképzett kiszolgálónő románul tudó felvétetik. Cim a kiadóban. 6225

Diótörők állandó munkára magas díjjal felvétetik. Diótörőde Str. Aurel Vlaicu 2. 6349

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Str. Oltenia 14. 6353

Mindenest főzőnő felvétetik. Előszobafal eladó. Flegman Str. Zamfirescu 3. 6352

Munkáslányok és kifutó leányok azonnalra felvétetik. Helicon Str. Rimanóczy 4. I. emelet. 6351

Varrólányokat és tanuló lányokat felvesszünk. Sonor gallérgyár Keresk. Csarnok. 6350

Kiszolgáló leányt vagy fiut, aki üveg szakmában jártas felvesz Komlós üvegüzlet str. Nicolae Jorga. 6349

Nagyobb kifutóleányt, megbízható felvesszünk azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Tex munkások felvételnek. Str. Saguna 11. szám. 6360

Munkásnők és kifutó lányok felvétetek Str. Cuza Voda 14. udvarban. 6362

Megbízható mindenest szakácsnőt vagy bejárónőt azonnalra felveszek. Str. Nicolae Jorga 21. II em. ajtó 20. 6361

VÉTEL-ELADAS

Eladó szőlő a városhoz közel, gyümölcsösökkel és házzal Calea Nicolae Leon 3. 6331
Kifutó malomba keresek 20-20 lóerőig bérbe vagy társba. Bálint, Calea Victoriei 34. 6363

LAKÁS

Egy nagy szoba konyha fűtőkamara 15-ére kiadó. Str. Scoalei 20. 6297

Carol király októberben

Olaszországba utazik

Londonból jelentik: Az "Observer" című angol lap egy szenzációs híradást közöl. A híradás szerint Carol román király októberben Rómába utazik, ahol Viktor Emánuel olasz királlyal és Mussolini miniszterelnökkel fog tanácskozásokat folytatni, a lap szerint egy szovjetellenes blokk kiépítéséről.

Edward király merénylete a bíróság előtt

Londonból jelentik: A londoni esküdtszék tegnap kezdte tárgyalni Machanan, Edward angol király merényletjének bűnperét. A vádlott védekezésében teljes ártatlanságát hangoztatta. Az ügyész vádbeszédében fejére olvasta, hogy néhány perccel a merénylet előtt azt mondta egy ismerősének, hogy itt valami kegyetlen dolog fog történni, amiről majd az ujságból fog értesülni. A tárgyalást ma folytatják.

Matuskát szerdán adják át a magyar hatóságoknak

Budapestről jelentik: Tegnap reggel expressz levelet kézbesített a posta dr. Lévai Tibor ügyvédnek, Matuska Szilveszter budapesti védőjének. A steini fegyházból érkezett a levél, amelyből kiderül, hogy megtörtént a végleges döntés: Matuska Szilveszter szerdán kitölti büntetését és az osztrák hatóságok kiadják Magyarországnak.

Matuskát az Ausztriában elkövetett merénylet miatt fegyházból ítélte az osztrák bíróság és büntetését a steini fegyházban kezdte kitölteni. Közben a magyar bíróság kitűzte a fő tárgyalást a biatorbágyi merénylet ügyében és Ausztriába a tárgyalás tartamára kiadta Matuskát Magyarországnak. A merénylet a magyar bíróságok jogerősen halálra ítélték.

Az ekrazitos rém ausztriai büntetése szerdán, szept. 16-án jár le. A steini fegyház igazgatósága hivatalosan közölte Matuska Szilveszterrel, hogy szerdán el kell hagynia a fegyintézetet és átadják őt a magyar hatóságoknak.

Az Ausztriából érkező hír szerint a szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Matuskát Steinből rabszállító autón Bécsbe viszik és onnan reggel vonaton küldik tovább Magyarország felé.

Csütörtökön reggel Budapestre érkezem, látogasson meg a fogházban és kérem, intézze el, hogy a leányom is meglátogathasson — írta többek közt Matuska az ügyvédjének.

Matuska Szilveszter már esztendő óta rettegett attól a perctől, amikor elhagyja a steini fegyház épületét, mert tudta, hogy Magyarországon halálos ítélet várja. Abban az időben, mikor Bécsben elfogták, — Ausztriában nem volt érvényben a halálbüntetés, a védői ezért vitatják, hogy végrehajtható-e rajta a halálos ítélet. Más jogi felfogás szerint viszont nincs jogi akadály az ítélet végrehajtásának. Matuska Szilveszter csütörtökön már Budapesten lesz és rövidesen megtörténik a döntés sorsáról.

Budapesti színésznő halálos autókatasztrófája Olaszországban

Budapestről jelentik: Vasárnapra virradó éjszaka megdöbbentő szerencsétlenség híre érkezett Budapestre. Dávid Izsák budapesti divatszalon tulajdonos leánya, Dávid Zsuzsi színésznő, a Teréz körúti színpad és Belvárosi Színház volt tagja, Budapest egykori szépségkirálynője autókatasztrófa áldozata lett Olaszországban.

A 27 éves gyönyörű szép fiatal leány Viareggióban nyaralt és ott megismerkedett Bruno Castiglioni-val, egy dúsgazdag livornói cukor- és szeszgyáros fiával.

Az ifju Castiglioni beleszeretett a magyar színésznőbe és megkérte kezét. Dávid Zsuzsi igent mondott és tekintve, hogy a fiu családja azt akarta, hogy minél előbb

megesküdjének, — Budapestre jött, megszerzte a szükséges okmányokat, majd pénteken Livornoba utazta. Megállapodtak hogy hétfőn tartják meg az esküvőt és Dávid Zsuzsi szülei vasárnap utaztak volna Olaszországba, hogy résztvegyenek lányuk esküvőjén.

Szombaton este 11 órakor távirat érkezett Dávidékhoz:

— Azonnal jöjjenek, Zsuzsika este 10 órakor meghalt. — Így szólt a sürgöny.

Dávid Izsák a szerencsétlenség híreire eszméletlenül esett össze és most is súlyos betegen fekszik lakásán. Dávidné erőt vett magán és vasárnap reggel egy ismerősük kíséretében Livornoba utazott, hogy ott legyen leánya esküvője helyett — a temetésén

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN,
ORADEA.

Telefon: 380.

6 oldal „MAGYARSÁG”
1936 szeptember 16